

ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

МЕТА ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ – формування особистості учня, який знає та розуміє основні закономірності живої і неживої природи, володіє певними вміннями її дослідження, виявляє допитливість, на основі здобутих знань і пізнавального досвіду усвідомлює цілісність природничо-наукової картини світу, здатен оцінити вплив природничих наук, техніки і технологій на сталий розвиток суспільства та можливі наслідки людської діяльності у природі, відповідально взаємодіє з навколишнім природним середовищем (ДСБСО).

Науковий світогляд і цілісна природничо-наукова картина світу: навколишнє середовище як джерело речовин, енергії та інформації; рівні організації живої і неживої природи; взаємодія і взаємозв'язки в природі; взаємозв'язки людини з природою, екологічний баланс; відновлювані та невідновлювані природні ресурси; новітні технології, процеси, пристрої і матеріали; концепція сталого розвитку суспільства; значення науки і техніки для сталого розвитку (ДСБСО).

Створюємо підтримуючу та позитивну освітню атмосферу. Сприяємо формуванню довіри, співпраці та взаємоповаги в класі, де кожен учень почувається комфортно, може вільно висловлювати свої ідеї та не боятися робити помилки!

**ВІДПОВІДНО ДО ДЕРЖАВНОГО
СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 2020 року
ФОРМУЄМО:**

*11 ключових компетентностей,
11 наскрізних умінь,
4 групи результатів*

**РЕАЛІЗУЄМО ПРОЦЕС НАВЧАННЯ
ЗА ДОПОМОГОЮ ЧОТИРЬОХ
ПІДХОДІВ:**

*діяльнісного, компетентнісного,
особистісно орієнтованого та
інтегрованого*

**ПРІОРИТЕТНИМИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ Є:**

*активні та інтерактивні методи
навчання; суб'єкт – суб'єктні
відносини між учителем та учнями;
цифровізація та діджиталізація
освіти*

**ПРОВІДНИМ ВИДОМ ДІЯЛЬНОСТІ
Є ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА:**

*визначення проблеми дослідження,
визначення його мети і завдання,
формулювання гіпотези, планування і
проведення дослідження, аналіз результа-
тів, формулювання висновків, презентування
результатів, здійснення самоаналізу*

**РОЗВИВАЄМО КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ
ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ:**

*аналіз інформації з різних джерел,
формування умінь розрізняти
факти та судження, формулювати
власну позицію та обґрунтовувати її*

**ОЦІНЮЄМО ТРИ ГРУПИ
РЕЗУЛЬТАТІВ:**

*ГР 1. Проводить дослідження природи
ГР 2. Здійснює пошук та опрацьовує
інформацію
ГР 3. Усвідомлює закономірності
природи*

*Діагностувальні роботи – для виявлення
навчальних втрат. На основі їх аналізу,
розробляємо заходи щодо їх подолання
(наприклад, навчальні програми, додаткові
заняття, інтеграція змісту навчального
предмету тощо)*

ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ІНТЕГРОВАНІ КУРСИ ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Алексєєнко Т., Петрук О., Барановська О., Ліпчевська І., Павлова Т. Дидактико-методичний супровід подолання навчальних втрат у базовій середній освіті: методичні рекомендації. Київ : Педагогічна думка, 2024. 53 с. URL: <https://surli.cc/wpddxt>
2. Готові матеріали для впровадження енергоефективності в школах: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surli.cc/tvqkhh>
3. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році: лист Міністерства освіти і науки України від 30.08.2025 № 1.1/15776-24. URL: <https://surli.cc/nrxlet>
5. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.lu/cvtzug> <https://surl.li/gqdnv>
6. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/gqdnv>
7. Природнича освітня галузь : методичний посібник для вчителів закладів загальної середньої освіти, 5-6 класи (адаптаційний цикл) нової української школи / уклад. А.В. Метейко; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 88 с. URL: <http://irsoippo.edu.ua/handle/123456789/393>
8. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання] / Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surl.li/pekpjo>
9. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання]/ Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surl.li/pekpjo>
10. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.lu/bjntlf>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
12. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат. URL: <https://surl.lu/pfknqu>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ КУРСІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Метою інтегрованих курсів природничої освітньої галузі є формування у школярів цілісного, системного бачення навколишнього світу та природничо-наукової картини світу. Це досягається за допомогою: поєднання знань з різних природних дисциплін (біології, географії, фізики, астрономії, хімії); розвитку критичного та аналітичного мислення, що формується під час аналізу, порівняння, встановлення причинно-наслідкових зв'язків; формування наукового світогляду; практичного застосування знань тощо.

Інтегровані курси спрямовані на те, щоб учні не просто запам'ятовували факти з різних природничих предметів, а формували комплексне розуміння природи, розвивали навички дослідження та аналізу, необхідні для успішної взаємодії з навколишнім середовищем (МНП).

Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за однією із модельних навчальних програм:

«Пізнаємо природу», «Довкілля», «Природничі науки» тощо, що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

У 5 кл. – мін. 1,5 год./тижд., у 6 кл. – мін. 1 год./на тижд.

Авторськими колективами розроблено:

– «Пізнаємо природу»:

МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. Коршевнік Т.В.
МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. кол. Біда Д.Д. та ін.
МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. кол. Шаламов Р.В. та ін.
МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. Бобкова О.С.

– «Природничі науки»:

МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. кол. Білик Ж.І. та ін.

– «Довкілля»:

МНП для 5-6 класів ЗЗСО авт. Григорович О.В.

У 7-8 класах може бути обрано

інтегрований курс «Природничі науки»

(у 7 кл. – мін. 7 год./тижд., у 8 кл. – мін.

8 год./тижд.) або окремі навчальні предмети – біологія, географія, фізика, хімія.

Вивчення окремих навчальних предметів також може бути доповнене інтегрованим курсом «Природничі науки» (7-8 кл. – мін. по 2 год./тижд.)

Одним авторським колективом (Мандренко Ю.І., Довгань Г.Д., Сардига М.В., Омелянчук Ю.О., Боднар О.В., Ментух С.І.) розроблено МНП «Природничі науки. 7-9 класи» для ЗЗСО

Одне з головних завдань учителя – навчити дітей вчитися, мислити, досліджувати, бути відповідальними громадянами, які розуміють і цінують світ природи

Постійно демонструємо практичне значення природничих знань. Розглядаємо приклади із повсякденного життя, місцевого довкілля, сучасних наукових досягнень та екологічних проблем

Заохочуємо учнів працювати з різними джерелами інформації: підручниками, науково-популярною літературою, інтернет-ресурсами (перевірені джерела), документальними фільмами. Навчаємо дітей аналізувати та критично оцінювати інформацію

Ознайомлюємо учнів із актуальними розробками в галузі природничих наук (для розуміння напрямів розвитку науки) тощо

Надаємо пріоритет методам, що залучають учнів до активної діяльності: дослідницьких робіт (досліджень, спостережень, вимірювань, моделювань тощо), проєктної діяльності, дискусій, дебатів, мозкового штурму, ігрових форм тощо

Застосовуємо цифрові інструменти для візуалізації навчального матеріалу (Pi-stacja, mozaBook тощо) моделювання процесів (наприклад, PhET, Interactive Simulations, Labster, Go-Lab, тощо), створення презентацій та відеоматеріалів тощо

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (5 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 5 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 5 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (6 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 6 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 6 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ)
ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА(-НІ)
ЛАБОРАТОРІЯ(-Ї)

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ/
РЕСУРСИ

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (7 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 7 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (8 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 8 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 8 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ)
ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА(-НІ)
ЛАБОРАТОРІЯ(-Ї)

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ/
РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «БІОЛОГІЯ»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Біологічні дослідження на уроках біології та екології : навчально-методичний посібник / упор. М.В. Кісільова, Л.Л. Дяченко, Є.С. Котькало, Н.О. Михайлова, Н.О. Пальоха, Н.М. Токар, І.О. Токарева, Н.В. Шилова, В.В. Яловенко; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2024. 168 с. URL: <https://surl.li/urofom>
2. Використання цифрових освітніх ресурсів у процесі навчання учнів закладів загальної середньої освіти : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 132 с. URL: <https://surl.li/txnwwa>
3. Дистанційний формат взаємодії суб'єктів освітньої діяльності : методичні рекомендації / за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 200 с. URL: <http://surl.li/uafmk>
4. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
5. Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у форматі PISA / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Л.М. Калініна [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 124 с. URL: <https://surl.li/vcsexs>
6. Компетентнісний підхід до навчання учнів на уроках біології та екології відповідно до вимог Нової української школи: методичні рекомендації / уклад. М.В. Кісільова; за ред. І.В. Удовиченко. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. 62 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/357>
7. Коршевнік Т., Задорожний К. Формування природничо-наукової компетентності учнів гімназії у навчанні біології : методичний посібник. [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2025. 190 с. URL: <https://surl.li/fzmaxu>
8. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/mgxokl>
9. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання]/ Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surl.li/pekpjo>
10. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/gqdnvz>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
12. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.li/jcrmaw>
13. Природнича освітня галузь : методичний посібник для вчителів закладів загальної середньої освіти, 5-6 класи (адаптаційний цикл) нової української школи / уклад. А.В. Метейко; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 88 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/393>
14. Український біологічний сайт. URL: <https://surl.li/bitxdr>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «БІОЛОГІЯ»

Базові знання біологічного складника ПРО-галузі (сформовані на кінець 9 класу): біологія як наука; роль біології в житті людини; сучасні напрями біологічних досліджень; система органічного світу; основні систематичні категорії, їх підпорядкованість; різноманіття організмів та еволюція живої природи; результати еволюції: пристосування організмів до середовища існування, поширення на планеті Земля; ознаки організмів, їх прояв у рослин, тварин, грибів, бактерій: клітинна будова, особливості хімічного складу, обмін речовин та перетворення енергії, ріст, розвиток, розмноження, рух, подразливість, спадковість та мінливість; людина та її здоров'я; взаємозв'язки організмів і навколишнього середовища; екологічні фактори, їх вплив на організми; екосистемна організація живої природи: різноманітність екосистем, особливості структури і колообігу речовин та перетворення енергії (ДСБСО).

Для реалізації МНП авторськими колективами розроблені підручники. Вони розміщені в електронній бібліотеці на сайті ДНУ «ІМЗО» у форматі .pdf та є вільними для завантаження.

Перелік підручників та дидактичних матеріалів, що мають гриф МОНУ, наведений у Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОНУ для ЗНЗ з українською мовою навчання

Пізнання різноманіття живого світу у 7 класі здійснюємо через призму систематики та еволюції, робимо акцент на вивчення основ класифікації організмів, їхніх ключових ознак, пристосувань до середовища існування

Формуємо екологічну свідомість, що має супроводжуватися встановленням взаємозв'язку між живими організмами із середовищем їхнього існування (наприклад, у 7 класі – пристосування тварин і рослин, у 8 класі – вплив довкілля на організм людини та роль людини в екосистемі тощо)

Ознайомлюємо учнів із актуальними розробками в галузі біології, такими як вакцинація, донорство (для розуміння напрямків розвитку науки) тощо

Реалізуємо інтеграцію змісту із анатомії та фізіології людини з елементами домедичної допомоги (наприклад, при пораненнях, кровотечах, опіках, переломах, непритомності тощо) та правилами безпечної поведінки

Формуємо вміння ставити запитання біологічного змісту, шукати на них відповіді, перевіряти достовірність біологічної інформації, особливо тієї, що стосується здоров'я та навколишнього середовища

Навчання біології у 7 та 8 класах здійснюємо за однією з трьох модельних навчальних програм, що обрав учитель біології:

- МНП для 7-9 класів авт. В.Соболь
- МНП для 7-9 класів авт. П.Балан та ін.
- МНП для 7-9 класів авт. А. Самойлов та ін.

Ретельно опрацьовуємо пояснювальну записку до обраної МНП

Відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (наказ МОН України від 09.08.2024 № 1120) мінімальне навчальне навантаження для вивчення біології у 7 та 8 класах становить по 2 год./тижд.

У 8 класі здійснюємо системне вивчення анатомії, фізіології та гігієни людини через взаємозв'язок між будовою органів, систем органів та їхніми функціями, а також впливу способу життя на здоров'я людини

Демонструємо зв'язок біології з повсякденним життям та здоров'ям людини, робимо постійний акцент на практичному значенні біологічних знань (наприклад, чому важливо знати про мікроорганізми, як доглядати за рослинами/тваринами, як підтримувати здоровий спосіб життя, запобігти хворобам тощо) за допомогою компетентнісних завдань

Використовуємо біологічні моделі та ілюстративний матеріал: муляжі, гербарії, колекції, інтерактивні схеми, відеоматеріали (напр., Khan Academy, Pi-stacja, ВШО та ін.) тощо для наочного пояснення будови складних біологічних об'єктів і біологічних процесів

Акцент – на вивчення біорізноманіття України та рідного краю. Включення до уроків матеріалу про місцеві види рослин і тварин, рідкісні та зникаючі види, Червону книгу України, заповідні території, що сприятиме формуванню патріотизму та відповідального ставлення до природи свого регіону

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «БІОЛОГІЯ»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (7 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 7 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬНА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (8 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ
КОЛЕКТИВ ПІДРУЧ-
НИКА ДЛЯ 8 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 8 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ)
ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА(-НІ)
ЛАБОРАТОРІЯ(-І)

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ/
РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «ГЕОГРАФІЯ»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Використання цифрових освітніх ресурсів у процесі навчання учнів закладів загальної середньої освіти : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 132 с. URL: <https://surl.li/lxmeyo>
2. Географія Сумської області: природа, населення, господарство: навчальний посібник / А.О. Корнус, І.В. Удовиченко, Г.Г. Леонтєва та ін. Суми: ФОП Цьома С.П., 2010. 184 с.
3. Готові матеріали для впровадження енергоефективності в школах: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.cc/tvqkhh>
4. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
5. Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у форматі PISA / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Л.М. Калініна [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 124 с. URL: <https://surl.lt/vcsexs>
6. Компетентнісні завдання. Географія / І.В. Удовиченко. Київ : Видавничий дім «Перше вересня», 2018. 184 с.
7. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/srexzg>
8. Природнича освітня галузь : методичний посібник для вчителів закладів загальної середньої освіти, 5-6 класи (адаптаційний цикл) нової української школи / уклад. А.В. Метейко; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 88 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/393>
9. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/gqdnvv>
10. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання] / Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surl.li/pekpjo>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
12. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.li/olyqad>
13. Сумська область: Географічний атлас та контурні карти: Моя мала Батьківщина (навчальний комплекс) / за ред. І.В. Удовиченко. Київ: Картографія, 2006. 32 с.
14. Топузов О.М. Загальна методика навчання географії: Підручник / Топузов О.М., Самойленко В.М., Вішнікіна Л.П. Київ : ДНВП «Картографія», 2012. 512 с.
15. Унікальні сторінки географії. Визначні географічні відкриття» посібник для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти / авт. Гільберг Т.Г., Лис Ю.В., Совенко В.В. [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.li/aqtklc>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ГЕОГРАФІЯ»

Базові знання географічного складника ПРО-галузі (сформовані на кінець 9 класу): географія як наука; роль географічної освіти у життєдіяльності людини; Земля на географічній карті; географічні інформаційні системи; Земля як геосистема, рівні геосистем; географічні наслідки параметрів і рухів Землі; географічна оболонка; антропосфера; взаємозв'язок процесів у літосфері, гідросфері, атмосфері, біосфері, антропосфері; природні комплекси; ресурсний потенціал оболонок Землі, сучасні аспекти його використання; глобальні проблеми людства (ДСБСО).

Для реалізації МНП авторськими колективами розроблені підручники. Вони розміщені в електронній бібліотеці на сайті ДНУ «ІМЗО» у форматі .pdf та є вільними для завантаження.

Перелік підручників та дидактичних матеріалів, що мають гриф МОНУ, наведений у Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОНУ для ЗЗСО з українською мовою навчання

За необхідності, послуговуємося наказом МОНУ від 16.05.2024 № 701 «Про затвердження Рекомендацій щодо використання модифікованих програм з української мови, української літератури, історії України, географії для закладів загальної середньої освіти»

Формування картографічної компетентності має розвиватися послідовно від 6-го до 8-го класу. Учні мають уміти вільно орієнтуватися на картах різного масштабу та тематики, розуміти умовні знаки, визначати географічні координати, відстані та напрямки тощо

Наскрізною ідеєю, що проходить через усі теми є взаємозв'язок «людина – природа»: починаючи із впливу природних умов та життя людини у 6 класі, переходячи до глобальних екологічних проблем у 7 класі, і закінчуючи природокористуванням та екологічними викликами України у 8 класі

Використовуємо місцевий/регіональний компонент під час вивчення навчального матеріалу. Наводимо приклади з рідного краю (області, населеного пункту): форми рельєфу, водні об'єкти, екологічні проблеми тощо. Це робить географію зрозумілою та особисто значущою

Формуємо в учнів ціннісне ставлення до природи та суспільства, виховання любові до Батьківщини, поваги до природних багатств, культурного різноманіття народів світу, толерантності та активної громадянської позиції

Навчання географії у 6, 7 та 8 класах здійснюємо за однією з двох модельних навчальних програм, що обрав учитель географії:

- МНП для 6-9 класів авт. С. Запотоцький та ін.
- МНП для 6-9 класів авт. С. Кобернік та ін.

Ретельно опрацьовуємо пояснювальну записку до обраної МНП

Відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (наказ МОНУ від 09.08.2024 № 1120) мінімальне навчальне навантаження для вивчення географії у 6 класі – 1 год./тижд., у 7 та 8 класах – по 2 год./тижд.

Розвиваємо в учнів просторове мислення, що супроводжується не прося запам'ятовуванням фактів, а й розумінням розміщення об'єктів та явищ, їх взаємозв'язками та закономірностями на поверхні Землі. Використовуємо 3D-моделі, віртуальні екскурсії, аналіз супутникових знімків для візуалізації навчального матеріалу

Навчаємо учнів працювати з різними джерелами географічної інформації (карти, статистичні дані, інтернет-ресурси, відеофрагменти, відео-візуалізації, мультимедійні презентації тощо). Заохочуємо до проведення міні-досліджень, аналізу даних, підготовки проєктів. Це розвиває самостійність та критичне мислення

Сучасна географія – це вивчення глобальних проблем людства (зміна клімату, демографічні проблеми, нестача ресурсів тощо). Обговорюємо ці питання під час уроків, підкреслюємо важливість сталого розвитку та роль кожного у збереженні планети

Заохочуємо учнів не просто констатувати факти, а й розуміти, чому щось відбувається, встановлюючи причинно-наслідкові зв'язки: чому певний клімат, чому саме тут розташоване це родовище, чому відбувається міграція тощо. Це розвиває логічне мислення та більш ґрунтовне розуміння географічних процесів.

**НАМАГАЄМОСЯ ЗАВЖДИ АКЦЕНТУВАТИ УВАГУ
НА РОЛІ ЛЮДИНИ У ФОРМУВАННІ ГЕОГРАФІЧНОГО
ПРОСТОРУ ТА ЇЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЦЕ**

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ГЕОГРАФІЯ»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МОДЕЛЬ-
НА НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (6 клас)

ОБРАНИЙ
АВТОРСЬКИЙ КОЛЕК-
ТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 6 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 6 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬ-
НА НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (7 клас)

ОБРАНИЙ
АВТОРСЬКИЙ КОЛЕК-
ТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 7 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬ-
НА НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА (8 клас)

ОБРАНИЙ
АВТОРСЬКИЙ КОЛЕК-
ТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 8 кл.

ДИДАКТИЧНІ
ПОСІБНИКИ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ДОДАТКОВО ДЛЯ 8 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ)
ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА(-НІ)
ЛАБОРАТОРІЯ(-І)

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ/
РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «ФІЗИКА»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Алексєєнко Т., Петрук О., Барановська О., Ліпчевська І., Павлова Т. Дидактико-методичний супровід подолання навчальних втрат у базовій середній освіті: методичні рекомендації. Київ : Педагогічна думка, 2024. 53 с. URL: <https://surli.cc/wpddxt>
2. Використання цифрових освітніх ресурсів у процесі навчання учнів закладів загальної середньої освіти : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 132 с. URL: <https://surli.lu/tmmaog>
3. Готові матеріали для впровадження енергоефективності в школах: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surli.cc/tvqkhh>
4. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
5. Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у форматі PISA / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Л.М. Калініна [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 124с. URL: <https://surli.lt/vcsexs>
6. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surli.cc/iwnpgq>
7. Медіаграмотність на заняттях з фізики. Навчальне видання. / за ред. О.В. Волошенюк, А.М. Григор'єва. Київ: Академія української преси; Центр Вільної Преси, 2020.53 с.
8. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання]/ Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ.: Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surli.li/pekpjo>
9. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surli.li/gqdnv>
10. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
11. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surli.lt/trnnyf>
12. Посібники для вчителів: нові можливості подолання освітніх втрат у школах : ГО «Навчай для України». URL: <https://teachforukraine.org/catch-up/>
13. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат. URL: <https://surli.lu/pfknqu>
14. Ситуативні задачі з фізики як засіб формування ключових компетентностей учнів закладів загальної середньої освіти: збірник методичних матеріалів / З.Г. Гопко та ін.; за заг. ред. Карпуші В.М. Суми: НВВ СОІППО, 2020, 88 с.
15. Фізичні явища навколо нас : посі. Серії «Шкільна бібліотека»для 7 кл закл. загал. серед. освіти / Н.Б. Годована, Т.А. Кравець. Харків : вид-во «Ранок», 2020. 128 с. URL: <https://surli.lu/sfwcu>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИКА»

Базові знання фізичного складника ПРО-галузі (сформовані на кінець 9 класу): фізика як наука; фізика і техніка; фізичні основи сучасних технологій і виробництва; фізика в побуті; речовина і поле; будова речовини; властивості речовин у різних агрегатних станах; рух, види руху; основні параметри руху; коливання і хвилі; звук; світло; оптичні явища; взаємодія тіл; сила, види сил; енергія; тепловий рух; види теплообміну; фазові перетворення; електричний струм; електромагнітна взаємодія; основні фізичні закони, що визначають перебіг механічних, теплових, світлових, електричних, магнітних і ядерних явищ; закони збереження (ДСБСО).

Базові знання астрономічного складника ПРО-галузі: астрономія як наука; будова і розвиток Всесвіту, галактики, зорі, сонячна система, Земля і Місяць, рух небесних тіл, значення астрономії в житті людини (ДСБСО).

Для реалізації МНП авторськими колективами розроблені підручники. Вони розміщені в електронній бібліотеці на сайті ДНУ «ІМЗО» у форматі .pdf та є вільними для завантаження.

Перелік підручників та дидактичних матеріалів, що мають гриф МОНУ, наведений у Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОНУ для ЗНЗ з українською мовою навчання

Демонструємо практичне значення фізичних знань. Пояснюємо, як закони фізики проявляються у повсякденному житті, технологіях, довкіллі. Наводимо приклади з побутових приладів, транспорту, спорту, природних явищ тощо

Акцентуємо увагу на правильність обчислень, перетворення одиниць вимірювання, вміння працювати з формулами, будувати та інтерпретувати графіки, графічну інформацію тощо. Це допоможе не лише розв'язувати задачі, а й краще розуміти фізичні залежності

Під час проведення будь-яких експериментальних робіт неухильно дотримуємося правил безпеки. Навчаємо учнів безпечному поводженню з обладнанням, електричними приладами, джерелами тепла тощо. Формуємо у них відповідальне ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих

Показуємо учням, що фізичні закони є універсальними, а явища взаємопов'язаними. Розвиваємо у них раціональне, критичне ставлення до інформації та розуміння методів наукового пізнання

Використовуємо фізичні знання для формування в учнів екологічної свідомості та відповідальності. Обговорюємо вплив фізичних процесів та технологій на довкілля, проблеми енергозбереження, альтернативні джерела енергії. Це сприятиме вихованню відповідального громадянина

Навчання фізиці у 7 та 8 класах здійснюють за однією з трьох модельних навчальних програм, що обрав учитель фізики:

- МНП для 7-9 класів авт. З. Максимович та ін.
- МНП для 7-9 класів авт. Б. Кремінський та ін.
- МНП для 7-9 класів авт. М. Головка та ін.

Ретельно опрацьовуємо пояснювальну записку до обраної МНП

Відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (наказ МОНУ від 09.08.2024 № 1120) мінімальне навчальне навантаження для вивчення фізики у 7 та 8 класах становить по 2 год./тижд.

Заохочуємо учнів до активної експериментальної діяльності (лабораторні роботи, практичні завдання, дослідження). За необхідності/доцільності – пропонуємо учням домашній експеримент

За умови відсутності доступу до лабораторного обладнання, використовуємо віртуальні лабораторії та онлайн-симулятори (наприклад, PhET, Interactive Simulations, Labster, Go-Lab тощо). Вони дозволяють учням проводити «досліди», змінювати параметри, спостерігати за результатами та формувати висновки, моделюючи реальні фізичні процеси

Стимулюємо учнів аналізувати інформацію, ставити запитання «чому?» і «як?», шукати причинно-наслідкові зв'язки. Замість шаблонного розв'язання задач з фізики, пропонуємо проблемні ситуації, що вимагають творчого підходу та застосування набутих знань для пошуку нестандартних рішень

Пропонуємо учням безпечні та прості домашні експерименти, що можна виконати з використанням доступних матеріалів (вода, пляшки, нитки, монетки, лінійки, свічки, батарейки тощо). Це підтримує дослідницький інтерес, розвиває навички спостереження та допомагає «відчути» фізичні явища, навіть перебуваючи вдома. Фіксуємо результати (відео, фото, описи)

ЧЕК-ЛИСТ
УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ФІЗИКА»
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МНП (7 клас)	ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 7 кл.	ДИДАКТИЧНІ ПОСІБНИКИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.
ОБРАНА МНП (8 клас)	ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 8 кл.	ДИДАКТИЧНІ ПОСІБНИКИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ) ПЛАТФОРМИ	ВІРТУАЛЬНА(-НІ) ЛАБОРАТОРІЯ(-Ї)	ОНЛАЙН- ІНСТРУМЕНТИ/ РЕСУРСИ
--	---	--

НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «ХІМІЯ»

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

1. Величко Л., Крамаренко І., Лашевська Г., Вороненко Т. Формування природничо-наукової компетентності учнів гімназії у навчанні хімії: методичний посібник. [Електронне видання]. Київ: Педагогічна думка, 2025. 134 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745186/1/Posibnyk-NAPN_01-1-1.pdf
2. Величко Л. Методичні рекомендації щодо навчання хімії учнів гімназії відповідно до концепції Нової української школи / [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2025. 18 с. URL: <https://surl.li/wdbrmh>
3. Використання цифрових освітніх ресурсів у процесі навчання учнів закладів загальної середньої освіти : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 132 с. URL: <https://surl.li/yiirhw>
4. Дистанційний формат взаємодії суб'єктів освітньої діяльності : методичні рекомендації / за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 200 с. URL: <http://surl.li/uafmk>
5. Електронна бібліотека: сайт ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>
6. Збірник завдань для розвитку природничо-наукової компетентності учнів у форматі PISA / Авторський колектив. За заг. ред. професора О.М. Топузова. Укладач: Л.М. Калініна [Електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2022. 124 с. URL: <https://surl.lt/vcsexs>
7. Інноваційна розробка вчителя як засіб професійного зростання : інформаційно-методичний збірник / уклад.: І.В. Удовиченко, О.П. Сердюк, А.В. Метейко, О.В. Третьякова. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 44 с.
8. Куферок корисних застосунків: сайт Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. URL: <https://surl.li/baczbn>
9. Природничі освітні галузь : методичний посібник для вчителів закладів загальної середньої освіти, 5-6 класи (адаптаційний цикл) нової української школи / уклад. А.В. Метейко; за ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2022. 88 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua/handle/123456789/393>
10. Методичні засади використання технологій STEM-освіти в гімназії: методичний посібник. [Електронне видання]/ Рогоза В.В., Левченко Ф.Г. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2025. 198 с. URL: <https://surl.li/pekpjo>
11. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://surl.li/gqdnv>
12. Організація освітньої діяльності в закладах освіти у 2024-2025 навчальному році: методичні рекомендації / за заг. ред. І. В. Удовиченко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2024. 256 с. URL: <http://ir.soippo.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/547>
13. Організація освітньої діяльності в закладах освіти Сумської області в 2023-2024 навчальному році : методичні рекомендації / за заг. ред. І.В. Удовиченко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2023. 224 с. URL: <https://surl.li/trnnyf>
14. Посібники для вчителів: нові можливості подолання освітніх втрат у школах : ГО «Навчай для України». URL: <https://teachforukraine.org/catch-up/>

КЛЮЧОВІ АКЦЕНТИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ХІМІЯ»

Базові знання хімічного складника ПРО-галузі (сформовані на кінець 9 класу): хімія як наука; хімія у побуті; хімія і довкілля; правила безпеки під час роботи з речовинами; хімічний елемент; атом, його будова; періодичний закон Д. Менделєєва і періодична система хімічних елементів; хімічні елементи в природі, їх колообіг; металічні і неметалічні елементи; речовина; прості і складні речовини; систематична номенклатура в хімії; хімічні формули; хімічний зв'язок; речовини атомної, молекулярної, іонної будови; основні класи неорганічних сполук; органічні сполуки; хімічні властивості речовин; дисперсні системи; розчини; електролітична дисоціація; хімічні реакції; класифікації хімічних реакцій за різними ознаками; вплив різних чинників на перебіг хімічних реакцій; хімічні рівняння; закони хімії: закон збереження маси речовин, закон об'ємних відношень газів, закон Авогадро (ДСБСО).

Для реалізації МНП авторськими колективами розроблені підручники. Вони розміщені в електронній бібліотеці на сайті ДНУ «ІМЗО» у форматі .pdf та є вільними для завантаження.

Перелік підручників та дидактичних матеріалів, що мають гриф МОНУ, наведений у Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОНУ для ЗЗСО з українською мовою навчання

Формуємо в учнів «хімічну мову», хімічний понятійний апарат, повагу і розуміння значущості хімічних знань та умінь для життя і можливого професійного розвитку (на перспективу). Ознайомлюємо учнів із сучасними науковими відкриттями та актуальними методами наукових досліджень

Організовуємо практико-орієнтоване навчання. Учні мають вивчати теорію і обов'язково застосовувати знання на практиці, проводити дослідження (реальні експерименти, віртуальні симуляції, домашні спостереження тощо)

Демонструємо учням, як хімія пов'язана з їхнім життям, побутом, природою та іншими науками. Застосовуємо компетентісно орієнтовані завдання, з метою підвищення мотивації учнів до вивчення хімії та формування в них розуміння цілісної картини світу

Постійно наголошуємо на важливості дотримання правил безпеки життєдіяльності (БЖД) під час виконання хімічного експерименту, а також формуємо відповідальне ставлення до хімічних речовин та їх використання. Навчаємо учнів правилам безпечного поводження у разі контакту з отруйними хімічними речовинами (газами, рідинами, твердими речовинами)

Наповнюємо зміст навчального контенту українознавчим спрямуванням: українські учені у хімічній галузі; наукові інститути, що працюють у напрямі розвитку хімічної науки; наукові відкриття у галузі хімічної науки тощо

Навчання хімії у 7 та 8 класах здійснюємо за однією з двох модельних навчальних програм, що обрав учитель хімії:

- МНП для 7-9 класів авт. О. Григорович
- МНП для 7-9 класів авт. Г. Лашевська

Ретельно опрацюємо пояснювальну записку до обраної МНП

Відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО (наказ МОНУ від 09.08.2024 № 1120) мінімальне навчальне навантаження для вивчення хімії у 7 класах становить 1 год./тижд., у 8 класах – 2 год./тижд.

На основі обраної модельної навчальної програми складаємо навчальну програму, у якій зазначаємо послідовність й орієнтовний час вивчення навчальних тем. На основі навчальної програми складаємо КТП

Пропонуємо учням види діяльності, що сприяють розвитку критичного мислення та навиків розв'язання проблем: аналіз інформації хімічного змісту, обговорення дискусійних питань хімічного змісту, пошук нестандартних рішень тощо

Готуючись до уроків, урахуємо індивідуальні особливості учнів, їх стилі, потреби та темпи навчання. Пропонуємо завдання різного рівня складності та додаткову підтримку. Залучаємо учнів до дискусій, групової роботи, навчальних ігор, квестів, вікторин тощо, використовуючи (за необхідності) цифрові інструменти

Ознайомлюємо учнів /розробляємо з учнями критерії оцінювання. Постійно надаємо зворотний зв'язок щодо їхнього прогресу, допомагаємо виявляти та виправляти помилки. Використовуємо як формувальне, так і підсумкове оцінювання

ЧЕК-ЛИСТ УЧИТЕЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ХІМІЯ»

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОБРАНА МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА (7 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 7 кл.

ДИДАКТИЧНІ ПОСІБНИКИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОДАТКОВО ДЛЯ 7 кл.

ОБРАНА МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА (8 клас)

ОБРАНИЙ АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ 8 кл.

ДИДАКТИЧНІ ПОСІБНИКИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОДАТКОВО ДЛЯ 8 кл.

ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ

НАВЧАЛЬНА(-НІ) ПЛАТФОРМИ

ВІРТУАЛЬНА(-НІ) ЛАБОРАТОРІЯ(-Ї)

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ / РЕСУРСИ
